

شماره ۱۵۱۲۰۸/ت/۳۸۸۳۱-هـ

۱۳۸۶/۱۰/۳۰

تصویب نامه در خصوص تعیین منطقه مختموقلی فراغی در استان گلستان به عنوان منطقه نمونه گردشگری در سطح استانی

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - سازمان حفاظت محیط زیست
هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۶ بنا به پیشنهاد شماره ۸۶۲/۱/۴۴۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۸ سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و به استناد ماده (۸) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری - مصوب ۱۳۸۲ - تصویب نمود:
۱- منطقه مختموقلی فراغی در استان گلستان به عنوان منطقه نمونه گردشگری در سطح استانی تعیین می شود.

۲- این تصویب نامه ناقص و نافی اختیارات سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص منطقه های چهارگانه تحت مدیریت سازمان یادشده نخواهد بود.
معاون اول رئیس جمهور - پرویز داودی

شماره ۱۷۵۰۵۱/ت/۴۳۷-هـ

۱۳۸۶/۱۰/۳۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری - وزارت کار و امور اجتماعی وزارت کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۵) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجرای طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی مؤسسات اعتباری - مصوب ۱۳۸۶ - تصویب نمود:

آیین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول

مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی)

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - تسهیلات: منظور از تسهیلات اعم از ریالی و ارزی، شامل تسهیلات اعطایی به اشخاص حقیقی و حقوقی، بدهی مشتریان در حساب بدهکاران موقت، تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی، بدهی مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت نامه های پرداخت شده و بروات ارزی مدت دار پرداخت شده، می باشد.

ب - شرکتهای زنجیره ای: شرکتهایی (غیر از سهامی عام) که حداقل یک عضو هیئت مدیره آن به طور همزمان عضو هیئت مدیره حداقل یک شرکت دیگر باشد و یا شرکتهایی که پنجاه درصد (۵۰٪) از سهام آن متعلق به یک نفر (حقیقی یا حقوقی) و یا ذینفعان واحد آن (موضوع بخشنامه شماره م ب ۱۹۶۸/ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۹) باشند.

پ - مشتریان: اشخاص حقیقی و حقوقی و مدیران عامل و اعضای هیئت مدیره اشخاص حقوقی (تصدی در زمان سررسید تسهیلات) و شرکتهای زنجیره ای.

ت - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ث - مؤسسه اعتباری: کلیه بانکهای دولتی، غیردولتی و سایر مؤسسات اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی.

ج - مطالبات جاری: مطالباتی که از سررسید آن بیش از دو ماه نگذشته باشد.
چ - مطالبات سررسید گذشته: مطالباتی که از تاریخ سررسید اصل و سود و یا تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن بیش از دو ماه گذشته و هنوز از شش ماه تجاوز ننموده است.

ح - مطالبات معوق: مطالباتی که بیش از شش ماه و کمتر از هجده ماه از تاریخ سررسید و یا تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن سپری شده است.

خ - مطالبات مشکوک الوصول: مطالباتی که بیش از هجده ماه از تاریخ سررسید و یا از تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن سپری شده است.

د - مطالبات سوخت شده: آن بخش از مطالبات مؤسسات اعتباری که صرف نظر از تاریخ سررسید به دلایل متقن از قبیل فوت و یا ورشکستگی بدهکار و یا علل دیگر قابل وصول نبوده و با تصویب هیئت مدیره مؤسسات اعتباری به عنوان مطالبات سوخت شده تلقی شده است.

ذ - امهال: مهلت دادن به بدهکاران جهت بازپرداخت بدهی است که به تشخیص مؤسسات اعتباری یا براساس مصوبه هیئت وزیران و یا سایر روشها انجام می گیرد.

ر - تقسیم: قسطنبندی بدهی بدهکارانی که مطالبات از آنها سررسید گذشته، معوق، مشکوک الوصول و یا سوخت شده می باشد.

ز - آستانه مخاطره آمیز بدهی: مبلغی است که بانک مرکزی تعیین می نماید و در صورت لازم آن را مورد تجدیدنظر قرار می دهد.

ماده ۲- مؤسسات اعتباری موظفند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه برنامه نرم افزاری تسهیلات اعطایی را به گونه ای اصلاح نمایند که انتقال مانده تسهیلات اعطایی به مطالبات سررسید گذشته، معوق، مشکوک الوصول، سوخت شده، امهال شده و

غیره به صورت نرم افزاری و خودکار صورت پذیرد. همچنین ارایه کلیه خدمات و تسهیلات بانکی را به ارایه شماره ملی، کدپستی و شناسه ملی اشخاص حقوقی موکول نمایند تا شرايطی فراهم آید که اعمال تصمیمات مقرر در این آیین نامه براساس مشخصات یادشده کاملاً به صورت الکترونیکی انجام پذیرد.

تبصره - وزارت دادگستری مکلف است ظرف سه ماه با همکاری قوه قضاییه نسبت به اختصاص کد شناسه ملی منحصر به فرد (UNIQUE) به شرکتهای دولتی و خصوصی اقدام نماید.

ماده ۳- دریافت جریمه دیر کرد توسط مؤسسات اعتباری برای تسهیلاتی که پس از شش ماه از ابلاغ این آیین نامه سررسید می شود، ممنوع بوده و مؤسسات اعتباری موظفند در صورت عدم پرداخت به موقع اصل و سود تسهیلات در تاریخ سررسید و یا تأخیر در پرداخت اقساط توسط گیرندگان تسهیلات، اقدامات زیر را انجام دهند:

۱- در صورتی که حداکثر دو ماه از سررسید بازپرداخت اقساط و یا اصل و سود تسهیلات (در خصوص تسهیلاتی که به طور یکجا بازپرداخت می شوند) گذشته باشد، ضمن اخطار کتبی به مشتریان، لازم است موارد تنبیهی این آیین نامه کتباً به اطلاع وی رسانده شود.

۲- در صورتی که مطالبات به سر فصل مطالبات سررسید گذشته انتقال یابد، تا زمان تسویه بدهی، ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه مؤسسات اعتباری ممنوع می باشد:

الف - صدور انواع کارت بانکی،
ب - انجام عملیات بانکی با استفاده از کارت اعم از دریافت، پرداخت، انتقال وجه و غیره (بدون مسدود شدن حساب)،

پ - استفاده از سایر ابزارهای پرداخت الکترونیکی نظیر اینترنت.

۳- در صورتی که مطالبات بیش از دو ماه در سر فصل مطالبات سررسید گذشته باقی بماند و هنوز به سر فصل مطالبات معوق انتقال نیافته باشد، تا زمان تسویه بدهی، ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه مؤسسات اعتباری ممنوع می باشد:

الف - موارد اشاره شده در بند (۲).
ب - قبول ضمانت برای سایر اشخاص.

پ - افتتاح هر گونه حساب جاری.

ت - ارایه خدمات خرید و فروش ارز (به استثنای شعب سرپرستی مؤسسات اعتباری در استانها).

ث - فروش ایران چک.

ج - فروش چک بانکی رمزار.

چ - عدم صدور صورت حساب.

۴- در صورتی که مطالبات به سرفصل مطالبات معوق انتقال یابد، تا سه ماه پس از تسویه بدهی، ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه مؤسسات اعتباری و سازمان بورس اوراق بهادار ممنوع می باشد:

الف - موارد اشاره شده در بندهای (۲) و (۳).

ب - اعطای هرگونه تسهیلات.

پ - افتتاح هر نوع حساب بانکی.

ت - پرداخت وجه چک حسابهای متمرکز (به استثنای شعبه افتتاح کننده حساب).

ث - صدور ضمانت نامه و گشایش اعتبار (به استثنای شعب مرکزی سرپرستی مؤسسات اعتباری در استانها).

ج - صدور هرگونه چک بانکی.

چ - ارایه دسته چک جدید برای حسابهای موجود.

ح - صدور انواع حواله.

خ - خرید هرگونه سهام.

د - صدور مجوز هرگونه تأسیس و توسعه فعالیت توسط وزارتخانه مربوط و اداره ثبت شرکتها.

موارد زیر علاوه بر موارد فوق برای این مشتریان از سوی مؤسسات اعتباری اعمال می گردد:

الف - نرخ کارمزد خدمات برای این مشتریان دو برابر نرخهای مصوب.

ب - ارایه دسته چک جدید برای حسابهای جاری موجود این افراد، صرفاً به صورت دسته چکی خواهد بود که مخصوص مشتریان دارای مطالبات معوق بوده و نوع، رنگ، قطع و سایر ویژگیهای آن توسط بانک مرکزی مشخص خواهد شد.

۵- در صورتی که مطالبات بیش از سه ماه در سر فصل مطالبات معوق باقی بماند و هنوز به سرفصل مطالبات مشکوک الوصول انتقال نیافته باشد، تا سه ماه پس از تسویه بدهی، ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه مؤسسات اعتباری و دفاتر اسناد رسمی ممنوع می باشد:

الف - موارد اشاره شده در بندهای (۲)، (۳) و (۴).

ب - صدور ضمانت نامه و گشایش اعتبارات در کلیه شعب مؤسسات اعتباری.

ماده ۱۳- مشتریان زیر به مدت دو سال پس از تسویه بدهی از دریافت تسهیلات جدید محروم خواهند بود.

الف - مشتریانی که برای بار دوم در سرفصل مطالبات معوق قرار گرفته و ظرف سه ماه نسبت به بازپرداخت بدهی خود اقدام ننموده‌اند.

ب - مشتریانی که بیش از دو بار در سرفصل مطالبات معوق قرار گرفته‌اند. مؤسسات اعتباری مکلفند درخصوص مشتریان موضوع این بند، براساس بند (۶) ماده (۳) عمل نمایند.

ماده ۱۴- مؤسسات اعتباری مکلفند مشتریان موضوع ماده (۱۳) این آیین‌نامه و مشتریانی که میزان بدهی معوق یا مشکوک‌الوصول آنها فراتر از آستانه مخاطره‌آمیز می‌باشد را تا تسویه بدهی از طریق مراجع ذیصلاح ممنوع الخروج نمایند.

ماده ۱۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان بورس اوراق بهادار موظفند، اطلاعات مورد درخواست مؤسسات اعتباری درخصوص مشتریانی که بدهی معوق دارند، از جمله شناسایی اموال و دارایی مشتریان و افراد تحت تکفل آنان را در اختیار مؤسسات اعتباری قرار دهند. اطلاعات فوق، محرمانه بوده و صرفاً به منظور احقاق حقوق مؤسسه اعتباری مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۶- مؤسسات اعتباری موظفند فهرست مشتریانی که به دلیل عدم ایفای تعهدات دستگاههای اجرایی، به سرفصل سررسید گذشته و معوق انتقال یافته‌اند را هر سه ماه یکبار به وزارت امور اقتصادی و دارایی منعکس نمایند. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اختصاص بودجه به دستگاههای یادشده را منوط به پرداخت با اولویت بدهی آنان به بدهکاران نماید.

تبصره - مؤسسات اعتباری مجازند مشتریان یادشده را تا پرداخت بدهی توسط دولت (حداکثر برای دو سال) از مجازاتهای ماده (۳) معاف نمایند.

ماده ۱۷- درخصوص موارد خاص و شرکتهایی که به دلیل سیاستهای دولت با مشکل مواجه شده‌اند، «کمیسیون منتخب دولت مأمور رسیدگی به مشکلات واحدهای تولیدی» با حضور نماینده تام‌الاختیار مؤسسه اعتباری عامل، پس از استعلام نسبت به وضعیت بدهکار و دریافت نظر مؤسسات اعتباری درخصوص توجیهات فنی، مالی و اقتصادی و وضعیت وثایق هر طرح، تصمیمات لازم را اتخاذ خواهد نمود.

تبصره - کلیه پیشنهادات دستگاههای اجرایی و سایر نهادهای جهت تعیین تکلیف تسهیلات، موضوع این ماده فقط از طریق این کمیسیون قابل بررسی است.

ماده ۱۸- به منظور تسهیل در روند پیگیری وصول مطالبات مؤسسات اعتباری، استانداران سراسر کشور، موظفند با همکاری مؤسسات اعتباری و دستگاههای اجرایی ذی‌ربط کارگروهی تشکیل و اقدامات مؤثر برای وصول مطالبات معوق مؤسسات اعتباری به عمل آورند.

تبصره - حدود اختیارات سرپرستی و شعب مؤسسات اعتباری در هر استان و یا دفاتر مرکزی آنها، براساس تغییر در مانده مطالبات معوق آنها، کاهش یا افزایش خواهد یافت. دستورالعمل مربوط به این تبصره ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین‌نامه توسط بانک مرکزی تدوین و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی خواهد رسید.

ماده ۱۹- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است با همکاری دستگاههای اجرایی ذی‌ربط، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی، آن دسته از واحدهای فعال که استمرار فعالیت آنها مورد تأیید مؤسسه اعتباری و دستگاههای اجرایی ذی‌ربط بوده ولی قادر به پرداخت بدهیهای انباشته خود نمی‌باشند را شناسایی و با تشکیل کارگروهی متشکل از دستگاههای مزبور و با حضور نماینده تام‌الاختیار مؤسسه اعتباری عامل، پیشنهادات اجرایی جهت بازپرداخت بدهیهای انباشته این واحدها را به هیئت وزیران منعکس نماید.

ماده ۲۰- مؤسسات اعتباری موظفند به منظور انجام عملیات بانکی که در نتیجه آن تعهدی برای استفاده از منابع بانک ایجاد می‌شود نظیر اعطای تسهیلات، گشایش اعتبارات اسنادی، صدور ضمانت‌نامه و غیره و همچنین تعیین ظرفیت اعتباری متقاضیان تسهیلات و خدمات بانکی، کلیه اطلاعات اعتباری مشتری از جمله مانده بدهی (جاری و غیرجاری)، چکهای برگشتی و غیره نزد کلیه مؤسسات اعتباری را از بانک مرکزی استعلام نمایند. بانک مرکزی موظف است ظرف دو روز اطلاعات درخواستی را در اختیار مؤسسات اعتباری قرار دهد.

ماده ۲۱- مؤسسات اعتباری می‌توانند مطالبات مشکوک‌الوصول که به دلایل متقن از قبیل ورشکستگی و یا علل دیگر قابل وصول نباشند را پس از تصویب مجمع عمومی بانکها، به عنوان مطالبات سوخت شده تلقی و طبق مقررات به حسابهای مربوط منظور نمایند. در صورتی که بانکها با پیگیری وصول اینگونه مطالبات موفق به وصول آن شوند، می‌توانند با رعایت تشریفات قانونی آن را به حساب افزایش سرمایه منظور نمایند.

تبصره - وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی مکلفند ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین‌نامه دستورالعمل احصاء شرایط و ویژگیهای بدهیهای لاوصول جهت انتقال به سرفصل مطالبات سوخت شده را تدوین و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی برسانند.

پ - ثبت هرگونه اموال اعم از منقول و غیرمنقول در دفاتر اسناد رسمی، ۶ - در صورتی که مطالبات به سر فصل مطالبات مشکوک‌الوصول انتقال یابد، علاوه بر تنبیهات یادشده تمامی حسابهای جاری و پس‌انداز این مشتریان در کلیه مؤسسات اعتباری مسدود و مؤسسه اعتباری طلبکار از طریق سایر مؤسسات اعتباری نسبت به برداشت بدهی خود از این حسابها اقدام می‌نماید. همچنین ارایه هرگونه خدمات بانکی برای اینگونه مشتریان تا شش ماه پس از تسویه بدهی در کلیه مؤسسات اعتباری ممنوع می‌باشد. مؤسسات اعتباری می‌توانند حسب مورد درخواست جلب این مشتریان را از دادگاههای ذیصلاح بنمایند.

ماده ۴- اشخاص حقیقی و حقوقی که تسهیلات دریافتی آنان تا قبل از اجرایی شدن ماده (۳) این آیین‌نامه در سرفصل مطالبات معوق قرار گرفته باشد، چنانچه تا سه ماه پس از آن نسبت به بازپرداخت بدهی خود اقدام نمایند، کلیه جرایم دیرکرد آنان بخشوده می‌گردد و چنانچه این مشتریان تا زمان مقرر اقدام به تسویه بدهی خود ننمایند، علاوه بر جرایم گذشته، مشمول موارد این آیین‌نامه نیز می‌شوند.

تبصره - درخصوص افرادی که در مراجع ذیصلاح قضایی درخصوص مفاسد مالی در تسهیلات اخذشده محکوم شده‌اند، اخذ جرمه بلامانع می‌باشد.

ماده ۵ - بانک مرکزی مکلف است ظرف یک ماه از ابلاغ این آیین‌نامه، کلیه محدودیتهای احصاءشده در ماده (۳) نظیر اسناد حساب، برداشت از حساب و غیره که نیازمند تصریح در شرایط افتتاح حساب، قرارداد اعطای تسهیلات و صدور ضمانت‌نامه و نظایر آنها می‌باشد را مشخص و به نحوی به مؤسسات اعتباری ابلاغ نماید که اعمال محدودیتهای موردنظر این آیین‌نامه و همچنین اتخاذ تدابیر لازم توسط سایر مؤسسات اعتباری بابت بدهی یک مؤسسه اعتباری مقدور باشد.

ماده ۶ - وزارت دادگستری مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ترتیبی اتخاذ نماید که دفاتر اسناد رسمی، در تنظیم اسناد رسمی نقل و انتقال اموال منقول و غیرمنقول و وکالت‌نامه‌های مربوط، عدم ممنوعیت معاملات مشمول ماده (۳) را از بانک مرکزی استعلام نماید. دفاتر اسناد رسمی از طریق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به این اطلاعات دسترسی خواهند داشت.

تبصره - بانک مرکزی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلفاند ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین‌نامه، امکان تبادل بر خط (ON Line) اطلاعات را فراهم آورند.

ماده ۷- سازمان بورس اوراق بهادار مکلف است هرگونه خرید سهام مشتریانی که بانک مرکزی اعلام می‌نماید را با ثبت در پایگاه اطلاعات خود غیرفعال سازد. همچنین سازمان مزبور مکلف است کلیه اطلاعات فروش سهام این افراد را نیز به اطلاع بانک مرکزی برساند.

تبصره - سازمان بورس اوراق بهادار و بانک مرکزی مکلفند ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین‌نامه، امکان تبادل بر خط اطلاع را فراهم آورند.

ماده ۸ - بانک مرکزی موظف است ضمن دریافت مشخصات (الزاماً حاوی شماره ملی، کدپستی و کد ثبت شرکتها)، مبلغ، نوع مطالبات بدهکاران (با تأکید بر بندهای «۱» الی «۶» ماده «۳» و مواد «۱۱» و «۱۲» و «۱۳») و سایر اطلاعات مرتبط با مشتریان را به صورت مستمر از مؤسسات اعتباری دریافت و امکان دسترسی فوری مؤسسات اعتباری به این اطلاعات را فراهم آورد.

ماده ۹- بانک مرکزی مکلف است دستورالعمل، نحوه محاسبه و برخورد با مشتریانی که دیرکرد هر یک از اقساط آنها کمتر از دو ماه بوده و یا چندین بار مشمول تنبیهات موضوع ماده (۳) شده و مجدداً اقساط خود را به موقع پرداخت نمی‌نمایند را تدوین و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی برساند.

ماده ۱۰- بانک مرکزی مکلف است با هدف تشویق مشتریان خوش حساب مؤسسه اعتباری، دستورالعملی را ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی برساند که بدهی خود را در سررسید یا پیش از موعد سررسید بازپرداخت می‌کنند، از کاهش نرخ تسهیلات (متناسب با بازپرداخت بدهی پیش از سررسید و یا سررسید) ارایه خدمات ویژه بانکی، دریافت دسته چک مخصوص مشتریان خوش حساب، ارایه تسهیلات به این مشتریان در شرایط مساوی با بقیه مشتریان و کاهش نرخ کارمزد خدمات بهره‌مند شوند.

ماده ۱۱- بانک مرکزی می‌تواند با هماهنگی سایر مؤسسات اعتباری مواردی را غیر از موارد منظور در ماده (۳)، جهت اعمال برای مشتریان مؤسسات اعتباری تدوین و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی برساند.

ماده ۱۲- در صورت تعیین تکلیف بدهی معوق بدهکاران، مؤسسات اعتباری مکلفند این مشتریان را از اقدامات ماده (۳)، صرفاً برای یکبار مستثنی نمایند. منظور از تعیین تکلیف در این ماده، موافقت مؤسسه اعتباری با درخواست گیرندگان تسهیلات درخصوص امهال و تقسيط بوده که با انجام بررسیهای لازم، رعایت مقررات و حصول اطمینان از وصول مطالبات صورت می‌گیرد.

تبصره - در صورتی که مشتریان نسبت به ایفای تعهدات خود اقدام ننموده و برای بار دوم به سرفصل مطالبات معوق انتقال یابند، صرفاً در صورت تسویه بدهی خود، از اقدامات ماده (۳) مستثنی خواهند شد.

ماده ۲۲- مؤسسات اعتباری می‌توانند ضمن توافق با یکدیگر و اتخاذ تدابیر حقوقی، وصول مطالبات معوق را از بدهکارانی که به چند مؤسسه اعتباری بدهی دارند در صورت لازم به مؤسسه اعتباری که بیشترین مطالبه یا بیشترین وثیقه را دارد واگذار نمایند و مراتب را طی گزارشی به اطلاع بانک مرکزی برسانند.

ماده ۲۳- مؤسسات اعتباری موظفند نسبت به استفاده از کادر کارشناسی خود و با بهره‌گیری از شرکتها و مؤسسات مشاوره‌ای، ضمن رعایت ضوابط در پرداخت تسهیلات، نظارت بر عملیات تعهدی گیرندگان تسهیلات را در اولویت امور قرار داده و برنامه‌ریزی در رعایت انضباط برای پیگیری وصول مطالبات را در دستور کار خود قرار دهند.

تبصره - مؤسسات اعتباری می‌توانند برای بهبود عملکرد وصول مطالبات، سیاستهای مناسبی همچون استفاده از امکانات بخش خصوصی را در امر وصول مطالبات به کار گیرند.

ماده ۲۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی موظفند جهت پوشش ریسک تسهیلات اعطایی مؤسسات اعتباری اقدامات زیر را انجام دهند:

۱- حداکثر ظرف شش ماه ساز و کار پوشش ریسک تسهیلات بانکها را از طریق ایجاد مؤسسات تضمین اعتبار و یا سایر طرق مقتضی ایجاد و طراحی نمایند.

۲- ظرف یک ماه طرح جامع بیمه انواع تسهیلات را با همکاری مؤسسات بیمه به هیئت وزیران ارائه دهند.

ماده ۲۵- مؤسسات اعتباری موظفند پس از تصویب این آیین‌نامه، ظرف یکماه، با اطلاع‌رسانی مناسب و به صورت کتبی مقررات این آیین‌نامه را با تأکید بر مواد (۳)، (۹)، (۱۱)، (۱۲)، (۱۳) و (۱۴) به مشتریان، اعلام نمایند. اطلاع‌رسانی کتبی (قبل از اقدام) به تمامی اشخاص دارای بدهی سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول درخصوص مواد این آیین‌نامه توسط مؤسسات اعتباری الزامی است.

ماده ۲۶- مؤسسات اعتباری موظفند ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین‌نامه، تمام مطالبات معوق بیش از پنجاه میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال خود را تعیین تکلیف نموده و ضمن ارائه فهرست و جزئیات بدهکاران این ماده، گزارش عملکرد خود در هر مورد را به صورت ماهانه به بانک مرکزی منعکس نمایند. برنامه زمان‌بندی جهت تعیین تکلیف سایر سطح بدهکاران معوق و نظارت بر اجرای این برنامه، توسط بانک مرکزی تهیه و به مؤسسات اعتباری ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۷- مؤسسات اعتباری موظفند در صورتی که مشتریان آنها در مجموع به شبکه بانکی بیش از ده میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بدهی جاری یا ضمانت جاری داشته و یا نسبت سرمایه آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) بوده (بیشتر از پنجاه درصد (۵۰٪) داراییهای مشتری از محل بدهی تأمین شده باشد)، جهت اعطای تسهیلات جدید گزارش حسابدار عضو جامعه حسابداران رسمی مبنی بر تأیید قابلیت بازپرداخت تسهیلات اعطایی در سررسید را ملاک عمل قرار دهند.

ماده ۲۸- بانک مرکزی موظف است اسامی اشخاص حقیقی و حقوقی را که در مجموع مؤسسات اعتباری بیش از یکصد و پنجاه درصد (۱۵۰٪) از حد اعتباری تعیین شده توسط مؤسسه رتبه‌بندی، تسهیلات بالقوه (گشایش اعتبار) و یا بالفعل دریافت و ضمانت اشخاص ثالث را نموده باشند و در مقابل وثایقی رایج کرده‌اند که قابلیت وصول صددرصد (۱۰۰٪) ندارد را به اطلاع کلیه مؤسسات اعتباری برسانند.

ماده ۲۹- مؤسسه اعتباری موظف است یک نسخه از کلیه قراردادهای فاکتورها و پیش‌فاکتورهای اخذ شده از مشتریان را که براساس آن تسهیلات دریافت کرده‌اند را براساس امکان ارتباطی که سازمان امور مالیاتی فراهم می‌کند، به آن سازمان ارسال نماید.

ماده ۳۰- بانک مرکزی موظف است به منظور نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه، دستورالعمل لازم برای ارزیابی عملکرد مؤسسات اعتباری درخصوص وصول مطالبات معوق و اعمال روشهای تشویقی و تنبیهی را تدوین و ابلاغ نماید.

معاون اول رئیس‌جمهور - پرویز داودی

شماره ۴۳/۱۷۵۰۴/ت ۴۳۶۴

۱۳۸۶/۱۰/۳۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور افزایش منابع، ارتقای توان تسهیلات دهی بانکها در عرصه تولید و تحرک چرخه اقتصادی کشور و جلوگیری از راکد ماندن این منابع در قالب اموال و املاک غیر منقول، تملیکی و نامشهود، آیین‌نامه نحوه واگذاری دارایی‌های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانکها را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه نحوه واگذاری دارایی‌های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانکها

ماده ۱- در این آیین‌نامه واژه‌ها و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - دارایی‌های غیر ضرور: دارایی‌هایی که یکی از شرایط زیر را داشته باشند:

۱- اموال تملیکی

۲- اموال منقول و غیرمنقول و دارایی‌های نامشهودی که عملاً در فرآیند عملیات بانک مورد استفاده مستقیم قرار نمی‌گیرند.

۳- سرمایه‌گذاری‌های مستقیم که به مرحله بهره‌برداری رسیده ولی همچنان در اختیار بانک می‌باشد.

ب - بانکها: کلیه بانکهای دولتی.

پ - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ت - اماکن رفاهی: هرگونه مهمان سرا، زائر سرا، مجتمع رفاهی، فضای ورزشی و تفریحی و نظایر آنها.

ماده ۲- بانکها موظفند دارایی‌های موضوع جزء (۳) بند «الف» ماده (۱) را حداکثر پس از شش ماه از مرحله بهره‌برداری، واگذار نمایند.

ماده ۳- بانکها موظفند مشخصات کامل و برنامه زمان‌بندی فروش کلیه دارایی‌های غیر ضرور، از جمله زمین و املاک مازاد خود را ظرف یک ماه از ابلاغ این آیین‌نامه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی اعلام نمایند. گزارش مذکور پس از تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین‌نامه توسط آن وزارتخانه به شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی ارائه گردیده و گزارش اجرا و پیشرفت کار نیز با فواصل هر سه ماه یک بار به این شورا ارائه می‌شود.

تبصره ۱- بانکها موظفند برنامه زمان‌بندی خود جهت رعایت نسبت‌های تعیین شده توسط بانک مرکزی در خصوص دارایی‌های ثابت و سایر دستورالعمل‌های موجود در این خصوص را نیز ظرف یک ماه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی اعلام نمایند. وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق این ماده گزارش‌های لازم را به شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی ارائه می‌نماید.

تبصره ۲- بانک مرکزی موظف است با توجه به پیشرفت و یا تأخیر بانکها در این خصوص، سیستم‌های تشویق و تنبیهی لازم را تدوین و اجرا نماید.

تبصره ۳- خرید هرگونه ملک مسکونی به استثنای مناطق محروم و آزاد از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط بانکها ممنوع می‌باشد.

تبصره ۴- خرید شعب و ساختمان‌های اداری با تأیید بانک مرکزی از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.

تبصره ۵- کلیه بانکهای غیردولتی و سایر مؤسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی مشمول تبصره‌های (۱) الی (۴) این ماده می‌باشند.

ماده ۴- بانکها مکلفند کلیه دارایی‌های غیر ضرور جزءهای (۱) و (۲) بند (الف) ماده (۱) را توسط کارشناس رسمی دادگستری ارزیابی نموده و پس از تأیید کمیسیون معاملات و با رعایت قوانین و مقررات به صورت مزایده و به شیوه نقد و یا نقد و اقساط، به فروش رسانند.

تبصره ۱- ارزیابی دارایی‌های با ارزش کمتر از پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال توسط کارشناسان بانک خواهد بود.

تبصره ۲- قیمت گذاری سهام شرکت‌های غیربورسی مطابق آیین‌نامه اجرایی «قیمت‌گذاری سهام متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی، تخفیف‌ها و چگونگی پرداخت قیمت توسط خریداران» می‌باشد. روش قیمت گذاری موارد استثناء با تأیید هیئت مدیره انجام می‌گیرد.

تبصره ۳- در روش فروش به صورت نقد و اقساط، پرداخت حداقل بیست درصد از مبلغ به صورت نقدی الزامی است. مدت بازپرداخت یا تسویه حساب کامل از سی و شش ماه بیشتر نخواهد بود.

تبصره ۴- کمیسیون معاملات بانک می‌تواند در صورت عدم فروش دارایی‌های فوق‌الذکر در مزایده اول با کاهش حداکثر ده درصد در قیمت پایه مزایده اولیه مجدداً نسبت به فروش دارایی غیر ضرور از طریق مزایده اقدام نماید. در صورت عدم فروش مجدد، کمیسیون معاملات بانک می‌تواند مورد معامله را تا بیست درصد زیر قیمت پایه اولیه به فروش برساند. در صورت عدم موفقیت مجدد، کمیسیون معاملات از طریق مذاکره و پس از تأیید هیئت مدیره بانک، می‌تواند دارایی را به نحوی که فروش آن کمتر از هفتاد درصد قیمت کارشناسی اولیه نباشد، به فروش برساند.

تبصره ۵ - مهلت اعتبار کارشناسی دارایی غیر ضرور توسط کارشناس رسمی دادگستری حداکثر شش ماه از تاریخ کارشناسی است.

تبصره ۶ - در صورت عدم فروش با توجه به موارد تبصره (۳)، بانک می‌تواند با تأیید کمیسیون معاملات نسبت به بازسازی، تغییر کاربری و هرگونه تغییری که فروش مورد معامله را تسهیل کند، اقدام نماید.

تبصره ۷- درخصوص اموال و املاک تملیکی به شرط خرید نقد، حق تقدم مشروط به شرکت در مزایده و برابری قیمت با مالک قبلی می‌باشد.

تبصره ۸ - واگذاری حق کسب و پیشه با قیمت کارشناسی، پس از تأیید هیئت مدیره به مالک بلا مانع می‌باشد.

ماده ۵- بانکها می‌توانند دارایی‌های غیر ضرور خود را پس از ارزیابی قیمت توسط کارشناس رسمی دادگستری با برگزاری مزایده یا روش عقد اجاره به شرط تملیک با پیش